

Nytt fra SINTEF Certification

SINTEFs kontakt- og informasjonsmøte 13. februar 2019

Jan Olav Hjermann

Agenda



Kontakt- og informasjonsmøte om produktdokumentasjon

13. februar 2019

- 1115– 1200 **Registrering og enkel lunsj for dem som ønsker litt å spise**
- 1200 – 1230 **Nytt fra SINTEF Certification**
v/Jan Olav Hjermann, SINTEF Certification
- 1230 – 1300 **Produktdokumentasjon og BIM**
Hvordan kan produktdokumentasjon integreres i BIM modeller, og hvordan er dette tenkt å fungere
v/Rupert Hanna, CDO/Avdelingsleder BIM i Norsk Byggtjeneste
- 1300– 13:30 **SINTEF Miljøsertifikat**
SINTEF Miljøsertifikat er en type sertifikat fra SINTEF. Vi informerer om hva dette er, og hva det kan brukes til.
v/Silje Wærp, Seniorrådgiver i SINTEF Byggforsk
- 1330 – 1400 **Pause og mingling**
- 1400 – 1430 **Nytt fra DIBK**
DiBK informerer om byggevarer, byggevareforordningen og tilsynsaktiviteter
v/Janneke Solem, Avdelingsdirektør Direktoratet for byggkvalitet
- 1430 - 1515 **Byggskader og produktdokumentasjon**
Skadesaker som involverer produkter med SINTEF Teknisk Godkjenning
v/Trond Bøhlerengen, Seniorforsker i SINTEF Byggforsk
- 1515 **Individuelle samtaler med SINTEF medarbeidere etter møtet**
Når mange representanter fra firmaer som har produkter med SINTEF Teknisk Godkjenning og SINTEF Produktsertifikat er samlet kan det være behov for å snakke med SINTEF om aktuelle saker. SINTEF-ansatte som jobber med produktdokumentasjon setter av tid etter møtet til de som ønsker å snakke med oss om aktuelle saker.

Bindende påmelding innen 8. februar

www.sintefcertification.no



Produktdokumentasjon og BIM

Rupert Hanna kan mye om dette, og vil presentere temaet.

Jeg ser noen utfordringer med BIM-dokumentasjon i dag.
Et eksempel for tappearmaturer:

1. Produktstandarden er ikke harmonisert, og er pr i dag derfor ikke inkludert i BIM-matrise.
2. Utlekking til drikkevann er ikke tatt med i BIM-matrise.
3. Sertifiseringskrav gitt i DOK-forskriften er ikke tatt med i BIM-matrise.



Foto: SINTEF

SINTEF Miljøsertifikat

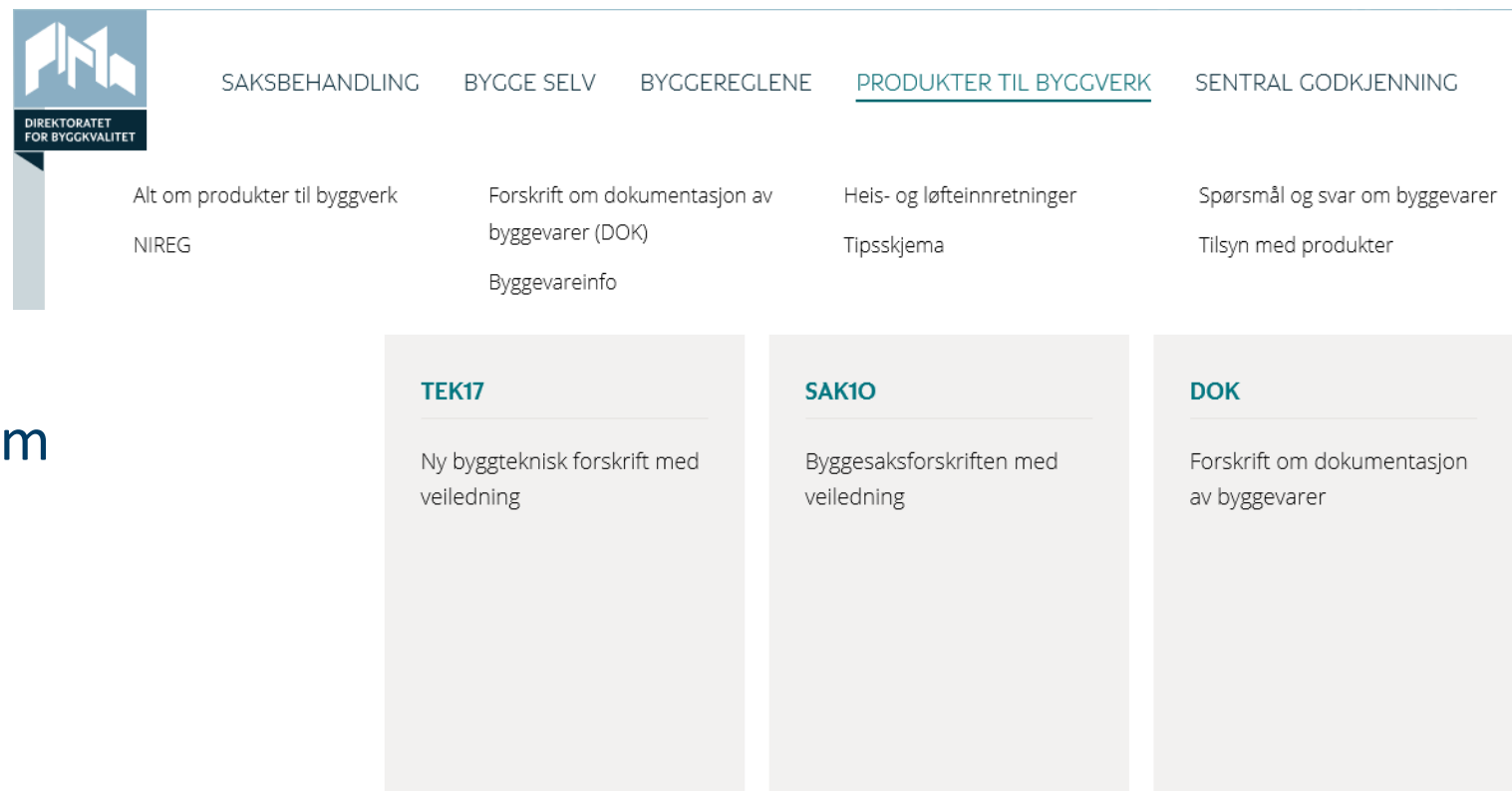
Thale S. Plesser vil presentere dette.

- SINTEF Miljøsertifikat lanseres i dag ut fra innspill fra kunder
- SINTEF Miljøsertifikat sertifiserer byggevarers miljøegenskaper
- SINTEF Miljøsertifikat er basert på miljøvurdering i SINTEF Teknisk Godkjenning



Illustrasjon: SINTEF

Nytt fra Direktoratet for Byggkvalitet



DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

SAKSBEHANDLING BYGGE SELV BYGGEREGLENE PRODUKTER TIL BYGGVERK SENTRAL GODKJENNING

Alt om produkter til byggverk
NIREG

Forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK)
Byggevareinfo

Heis- og løfteinnretninger
Tipsskjema

Spørsmål og svar om byggevarer
Tilsyn med produkter

TEK17
Ny byggt teknisk forskrift med veiledning

SAK10
Byggesaksforskriften med veiledning

DOK
Forskrift om dokumentasjon av byggevarer

Janneke Solem oppdaterer oss om

- Produkter til byggverk
- Markedstilsyn med produkter

Fra www.dibk.no

Byggskader og produktdokumentasjon

Trond Bøhlerengen vil presentere dette.

- Lærer ikke byggenæringen av egne feil?
- Erfaringer fra skadesaker
- Skadesaker som involverer produkter med SINTEF Teknisk Godkjenning

Aftenposten A-magasinet Osloby Sport Meninger Jan Olav Meny

App Store Google Play

Lærer ikke byggenæringen av egne feil? | Sintef Byggforsk

Dagens nybygg har ikke, som man kanskje skulle tro, færre skader enn før. Det koster eiere, forsikringsselskaper og samfunnet milliardbeløp hvert år.

KRONIKK



FOTO: Sintef Byggforsk

Skader og feil er noe som kommer med tidens tann. Allikevel oppstår fuktskader, sprekker i pussen og parkettknirk før flyttekassene er pakket ut, skriver artikkelforfatterne. Her en vegg herjet av mugg og fukt.

Trond Bøhlerengen, seniorforsker
Halvard Høiland-Kaupang, forsker
Anita Moum, sjefforsker

13. juli 2016 21:15 14:42

f t @

Mulighet for samtaler med SINTEF etter møtet

De som ønsker å snakke med SINTEF om aktuelle saker kan gjøre det rett etter møtet.



Foto: SINTEF

Temaer fra SINTEF Certification

1. Nytt om sertifisering og godkjenning
2. SINTEF TG og PS i NOBB
3. Private label og dokumentasjon
4. CE-merking av byggevarer
5. Bruk av resirkulerte produkter i nye byggevarer
6. Nytt instituttnavn

1. Nytt om sertifisering og godkjenning

Hvorfor dokumentasjon fra uavhengig 3. part?



JUKS: Dette er dieselmotoren som står i 11 millioner VW-biler. Foto: Ralph Orlowski , Reuters

«Dieselskandalen»: Slik avslørte de dieseljukset

En avgasstest på tre biler i California-utført av en fattig miljøorganisasjon har satt verdens nest største bilprodusent i kne.

Av Sverre Holm-Nilsen, **Hanne Hattrem** og Øystein Larsen-Vonstett

23.09.15 09:14 | Oppdatert: 28.09.15 12:43



Find your industry

Building & Construction **Transportation** **Infrastructure** **Automotive** **Industrial Design**

Home » Media » Press releases » Testing practices addressed at Sapa Profiles Inc. in Portland, Oregon

Testing practices addressed at Sapa Profiles Inc. in Portland, Oregon

10 Nov – 2015, As a result of internal investigations, Sapa Profiles Inc. in Portland, Oregon (SPI) has learned that the test records for certain aluminum extrusions manufactured at the SPI facilities were altered by certain employees.

Specifically, we have learned that some test results for mechanical properties – ultimate tensile strength, yield strength, and elongation – have been altered to change failing test results to passing test results between 1996 and 2015. This unsanctioned practice is completely unacceptable. The misconduct was immediately stopped and the employees involved were terminated. In addition, SPI alerted U.S. government officials and is working closely with them as they conduct their own investigations.

The U.S. Department of Justice (DOJ) Civil Division is currently investigating certain government suppliers, including SPI's Technical Dynamics Aluminum division (TDA) now based in Vancouver, Washington. For SPI, the investigation relates to aluminum extrusions TDA manufactured in 2000 and 2002 and delivered to a supplier to NASA.

<https://www.hydroextrusions.com/>, 10.11.2015

Juks med testresultater fra 1996 til 2015.



Agripa med første TG for glassrekkverk

- Glassrekkverk har blitt svært vanlig.
- Det er en del problemer med glassrekkverk.
- Kvaliteten på produktene som tilbys i markedet er svært variabel.
- SINTEF har nå utstedt første TG for glassrekkverk!
- Bruken av TG gjør det lettere for produsent/importør av glassrekkverk å vise at produktet har god kvalitet. TG gjør det også lettere for kundene å velge glassrekkverk med god kvalitet.



Foto: SINTEF

SINTEF pendelprøving av glassrekkverk



Glassrekkverk og produktdokumentasjon

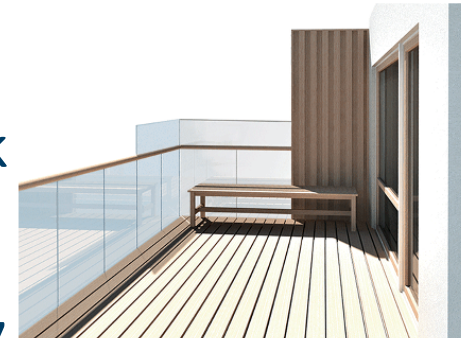
Mange glassrekkverk oppfyller ikke kravene

Publisert 19. juni 2017

Du er her: [sintef.no](#) / siste nytt / mange glassrekkverk oppfyller ikke kravene

- SINTEF Byggforsk testet stolper til mange typer glassrekkverk i 2017. Resultatene er publisert.
- Testresultat: Mer enn 50 % av stolpene til glassrekkverk oppfylte ikke krav i TEK til styrke og stivhet.
- Et glassrekkverk i Rogaland blåste ned i november 2017 og traff en parkert bil. Ingen personer ble skadet.

Laboratorieprøving har de siste årene avdekket at mange rekkverk av glass ikke oppfyller kravene i byggt teknisk forskrift (TEK10) og gjeldende standarder. Rekkverk som ikke oppfyller kravene, monteres likevel på bygninger og kan kjøpes i butikk.



Kilde: SINTEF Byggforsk, 19. juni 2017 www.sintef.no

Læring:

- 1) Kjøp produkter som oppfyller krav i DOK og TEK
- 2) Dårlige produkter kan medføre risiko for liv og helse



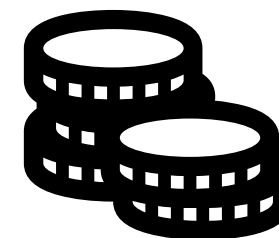
Foto av nedblåst glassrekkverk i Rogaland, november 2017

Rabatt på årsgebyr for store kunder



Foto: SINTEF ©

- Fra og med 2018 gir SINTEF Byggforsk rabatt på årsgebyr til store kunder.
 - Kunder som har 10 eller flere betalte TG/PS/CPR får 20 % rabatt.
 - Kunder som har 20 eller flere betalte TG/PS/CPR får 25 % rabatt
- Alle kunder har fått skriftlig informasjon om denne rabattordningen.
- Tidspunkt for telling av antall dokumenter er 1. januar hvert år.
- Rabattordningen har blitt positivt mottatt hos kundene!
- Rabattordningen fortsetter i 2019.



Årsgebyr med rabatt er omtalt i kontrakt



Rabatt til store kunder på årsgebyr er fra 1. januar 2019 omtalt i nye kontrakter:

Denne kontrakten inneholder årsgebyr uten at eventuell storkunderabatt er hensynstatt. SINTEF gir storkunderabatt på årsgebyr til alle innehavere av 10 eller flere TG, PS, CPR og/eller ETA. Årsgebyr angitt i denne kontrakten vil bli fratrasket storkunderabatt for de innehavere som oppfyller kriteriene. Alle som får storkunderabatt på årsgebyr vil få skriftlig informasjon fra SINTEF om dette i løpet av januar hvert år. Mer informasjon om storkunderabatten og kriterier for denne finnes på våre nettsider www.sintefcertification.no. |

Personvernoppdatering i nye kontraktsmaler

- SINTEF publiserer på våre nettsider navn og e-post til kontaktpersoner for TG/PS.
- Personvern hensyn blir nå tydeliggjort i for denne publiseringen.
- Fra 1. januar 2019 vil kontraktsmalene for TG/PS ha følgende oppdatering:

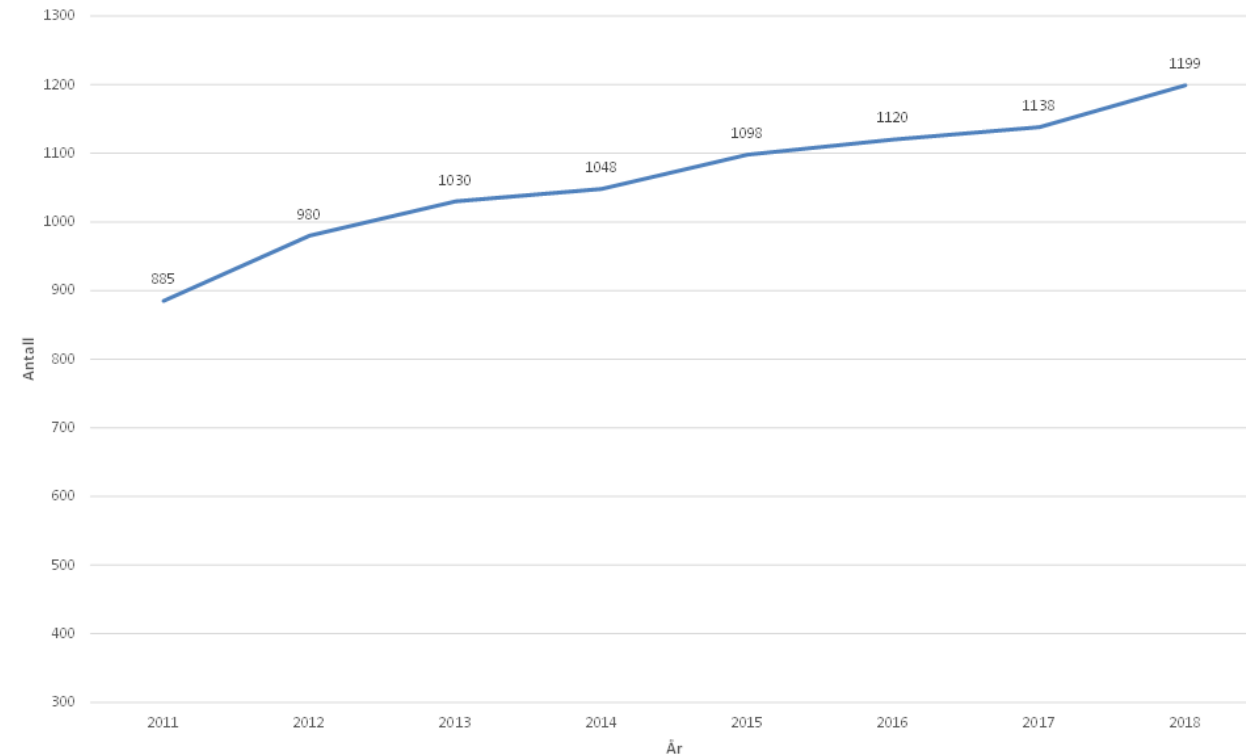
Gjennom sin underskrift på denne kontrakt bekrefter bedriften at SINTEF Byggforsk på våre nettsider kan publisere navn og e-post til bedriftens hovedkontakt som er navngitt i denne kontrakt.

Miljøvurdering i SINTEF Teknisk Godkjenning

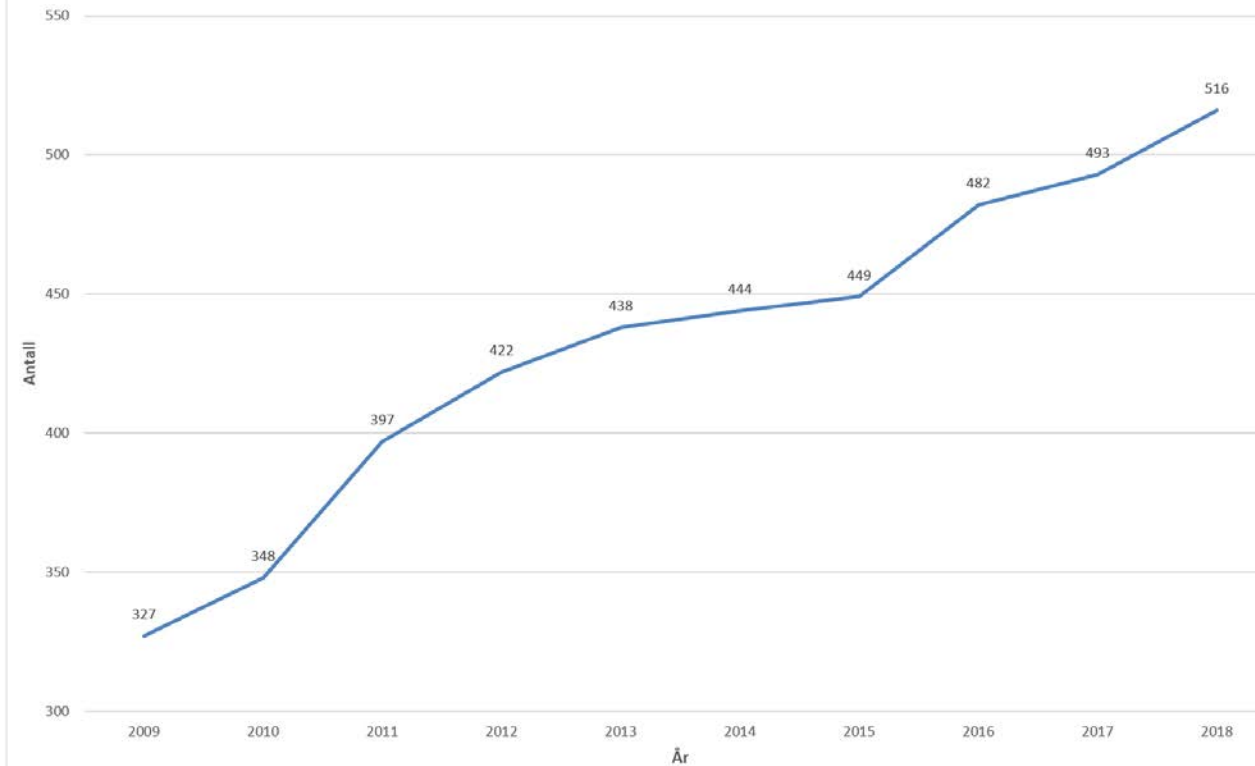
- Selv om et produkt ikke har blitt endret i løpet av en 5-års periode med SINTEF Teknisk Godkjenning har reglene i flere tilfeller endret seg på 5 år.
- Produkter må derfor gjennom ny miljøvurdering ved revisjon hvert 5. år
- Årsaker til dette er blant annet endringer i den norske Prioritetslisten og endringer i den norske avfallsforskriften.
- Både offentlige bygg, private næringsbygg og stadig flere boliger bygges med tydelige miljøkrav.
- Norske kunder er miljøbevisste, og SINTEF Teknisk Godkjenning anerkjennes av mange som en god miljødokumentasjon.

Økende etterspørsel etter sertifisering/godkjenning

Antall SINTEF Produktsertifikat 2011 - 2018



Antall SINTEF Teknisk Godkjenning 2009 - 2018



Eksempler på vurdering av byggevarer uten CE-merking

Veiledningen gir her konkrete eksempler på hvilket system for vurdering og verifikasjon av byggevarer som gjelder for en rekke ikke CE-merkede byggevarer:

Beskrivelse av relevante ikke CE-merkede byggevarer	System for vurdering og verifikasjon	Beskrivelse av det relevante systemet
Prefabrikkerte byggmoduler	1	Produsenten skal legge frem et produktsertifikat før han bringer byggmoduler til omsetning (Krav om produktsertifisering)
Våtromsplater	2+	Et tredjepartsorgan skal sertifisere produsentens produksjonskontroll i fabrikk før våtromsplater bringes til omsetning
Radonmembran	1	Et tredjepartsorgan skal sertifisere radonmembranens ytelser (produktsertifikat) før disse bringes i omsetning (krav om produktsertifisering)
Prefabrikkerte bademoduler	1	Et tredjepartsorgan skal sertifisere prefabrikkerte bademoduler (produktsertifikat) før disse bringes i omsetning (krav om produktsertifisering)
Brannmaling	1	Et tredjepartsorgan skal sertifisere brannegenskapene til brannmalingen (produktsertifikat) før den bringes i omsetning (produktsertifisering)
Produkter i kontakt med drikkevann	1+	Produktsertifisering med ytterligere krav om stikkprøver av produkter

Eksempler på byggevarer som ikke er CE-merket, men som i henhold til veiledningen til DOK-forskriften har krav til produktsertifisering.

SINTEF personsertifisering

- Brukes der skole og næringsliv ikke har utdannelsessystemer.
- Aktuelt eksempel: Drift av minirenseanlegg.
- Prinsipp: Se nedenfor



Dialog med bransjeaktører om personsertifisering

- Dersom bransjeaktører ønsker å etablere personsertifisering på områder som ikke er dekket av eksisterende opplæringstiltak har SINTEF i flere tilfeller dialog med aktørene om dette.
- Vi har pr i dag dialog med aktører om personsertifisering på flere aktuelle områder.
- Ta kontakt dersom det er områder hvor dere mener det er behov for personsertifisering.

Konkurranse på like vilkår



- Vi hører jevnlig at produsenter/importører opplever at de bruker mye tid og penger på sertifisering, mens de sier at enkelte konkurrenter ikke følger regelverket.
- SINTEF Byggforsk oppfordrer til bruk av tipssidene til DiBK for å avdekke slik at brudd på regler.
- Alle seriøse i bransjen er tjent med at konkurranse mellom leverandører skjer på like vilkår.
- Juks må ikke lønne seg!
- Tipsskjema hos DiBK: <https://dibk.no/produkter-til-byggverk/tipsskjema/>



Tips oss om ulovlig omsetning av byggevarer

Dersom du har mistanke om ulovlig omsetning av byggevarer, kan du sende oss et tips. Tipsskjema finner du her.

Sist endret 14.05.2014

Direktoratet fører tilsyn med byggevarer på eget initiativ, men følger også opp bekymringsmeldinger fra markedet. Opplysningene du gir, registreres som en del av direktoratets markedsovervåking. Opplysningene behandles fortrolig og vil ikke kunne spores tilbake til deg, med mindre du selv ønsker å oppgi kontaklinformasjon.

www.dibk.no

2. SINTEF PS og TG i NOBB

SINTEF TG og PS i NOBB – eksempel fra Icopal



GRUNNMPL FONDA UNIVERSAL 1,28X20M

21747308

Icopal AS

GRUNNMUR, TORV OG GULVPLATE



- ✓ Helse, miljø og sikkerhet fakt...
- ✓ Monteringsanvisning
- ✓ Forvaltning, drift og vedlikehold
- ✓ Produktdatablad
- ✓ Miljødeklarasjon
- ✓ SINTEF Teknisk Godkjenning
- ✓ Ytelseserklæring



OVERLAG TOPSAFE GRÅ 1X7M ICOPAL

23100134

Icopal AS

OVERLAG TOPSAFE



- ✓ Forvaltning, drift og vedlikehold
- ✓ Helse, miljø og sikkerhet fakt...
- ✓ Brosjyre
- ✓ Monteringsanvisning
- ✓ Ytelseserklæring
- ✓ Produktdatablad
- ✓ SINTEF Produktsertifikat

Eksempel: Informasjon i NOBB om Icopal-produkter

Dokumentasjon	▼
Brosjyre	408
CLP-etikett	11
ECOPRODUCT	7
Europeisk Teknisk Bedømmelse	1
Forvaltning, drift og vedlikehold	338
Helse, miljø og sikkerhet faktabla...	279
Miljøbilde	332
Miljødeklarasjon	28
Monteringsanvisning	188

Produktbilde	783
Produktdatablad	437
Sertifikater	75
Sikkerhetsdatablad	17
SINTEF Produktsertifikat	18
SINTEF Teknisk Godkjenning	93
Video	19
Ytelseserklæring	162

3. Private label og dokumentasjon

Bruk av egne varemerker/private label

- Regler for bruk av egne varemerker / private labels er gitt i DOK §11 og CPR Art. 15.
- Når varen bringes i omsetning under eget navn/varemerke skal også produkt-dokumentasjonen lyde på dette navnet.

DOK

§ 11. Markedsdeltakernes plikter

[§ 12. Vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser](#)

[§ 13. Innhold i dokumentasjonen](#)

En importør eller distributør som bringer i omsetning en byggevare under sitt eget navn eller varemerke eller endrer en byggevare som allerede er brakt i omsetning, på en slik måte at det kan påvirke byggevarens ytelser, skal anses som byggevarereprodusenter, og ha de samme forpliktelsene som produsentene.

CPR

SØK I DOK

Om veiledningen til DOK

Artikkel 15 Tilfeller der produsentenes forpliktelser gjelder for importører og distributører

[Artikkel 16 Identifikasjon av markedsdeltakere](#)

[Artikkel 17 Harmoniserte standarder](#)

Byggevareforordningen

Artikkel 15 Tilfeller der produsentenes forpliktelser gjelder for importører og distributører

En importør eller distributør skal i denne forordning anses som produsent og skal være underlagt produsentens forpliktelser i henhold til artikkel 11 når vedkommende bringer en vare i omsetning under eget navn eller varemerke eller endrer en byggevare som allerede er gjort tilgjengelig på markedet, på en slik måte at det kan påvirke varens samsvar med ytelseserklæringen.

Hvordan kan SINTEF bidra til dokumentasjon for produkter med "private label"

- Vårt inntrykk er at bruk av "private label" øker både i Norge og i EU.
- I SINTEF Teknisk Godkjenning kan saker løses ved at TG oppdateres med flere produktnavn dersom det er samme innehaver av TG.
- SINTEF tilbyr også løsninger for duplikat-TG dersom i saker der dette er aktuelt. Se informasjon på [https://www.sintefcertification.no/no/news/index/10/sintef tilbyr duplikatgodkjenning?newsId=1483](https://www.sintefcertification.no/no/news/index/10/sintef_tilbyr_duplikatgodkjenning?newsId=1483)
- For SINTEF Produktsertifikat og CPR-sertifikat kan dette også løses på tilsvarende måter:
 - Man kan oppdatere PS med flere produktnavn dersom det er samme sertifikatinnehaver for originalprodukt og private label-produkt.
 - Man kan lage duplikat-PS dersom det ikke samme sertifikatinnehaver for originalprodukt og "private label"-produkt.

4. CE-merking av byggevarer

Formålet med CE-merking

- Unngå handelshindre ved markedsføring og omsetning av produkter i EU/EØS.
- Deklarering av ytelser gjennom CE-merking og ytelseserklæring (DoP).
- Produsenten forplikter seg til å levere produktet med de angitte egenskapene.
- Felles prøvings- og beregningsmetoder.
- CE-merking aksepteres av alle land i EU/EØS.

Vurdering av CE-merkede byggevarer

- I hvert byggeprosjekt må de ansvarlige i prosjektet vurdere om byggevaren er egnet til bruk, og hvilke betingelser/forutsetninger som gjelder for bruken.
- I CE-merking inngår ikke miljøvurdering av byggevaren etter de krav som ofte gjelder både i norske BREEAM-prosjekter og mange offentlige byggeprosjekter. Slik informasjon må innhentes og vurderes i hvert tilfelle der det er relevant i byggeprosjektet. Dette gjelder blant annet
 - deklarasjon av farlige stoffer etter den norske prioritetslisten
 - emisjoner fra byggevarer til inneluft



Foto: Jan Olav Hjermann

CE-merking og den norske prioritetslisten



- Norge har en prioritetsliste som brukes på BREEAM-prosjekter, i mange offentlige bygg og på andre prosjekter.
- Prioritetslisten er ikke felles europeisk, og tas ikke hensyn til i CE-merking.
- CE-merkede byggevarer er dermed ikke vurdert opp mot prioritetslisten, og bruk i aktuelle prosjekter krever tilleggsvurdering ut over CE-merking.
- Eksempel: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Nyheter/Nyheter/2018/Juli-2018/Foreslar-flere-miljogifter-til-verstinglista/>

The screenshot shows the website of the Norwegian Environmental Directorate (Miljødirektoratet). The header includes the logo, language options (English, Samegiella), and navigation links (Om Miljødirektoratet, Presse, Ledige stillinger, Kontakt oss). A search bar is present with the text "Skriv inn søkeordet her" and a "SØK" button. Below the header is a navigation menu with tabs: TEMA, TJENESTER OG VERKTØY, AKTUELT (selected), PUBLIKASJONER, REGELVERK, and HØRINGER. The main content area displays a news article titled "Foreslår flere miljøgifter til verstinglista" (Proposes more pollutants to the worst list). The article features a photo of a polar bear and text stating that two new substances are being proposed for inclusion in the national priority list of pollutants. The date "04.07.2018" is shown. To the right of the article is a "KONTAKT" (Contact) section with information about Heidi Morka, senior advisor in the chemical section, and Marius Gudbrandsen, senior engineer in the chemical section, including their phone numbers.

www.miljodirektoratet.no

CE-merking dekker ikke bruk av produktet

- CE-merking er kun en deklarasjon av visse produktegenskaper.
- CE-merking inkluderer ingen vurdering av bruk av byggevaren i et byggverk.
- Omtales feilaktig som CE-godkjenning eller CE-testing.
- Bruk må vurderes av den ansvarlig prosjekterende opp mot krav i TEK.
- Det er ikke gitt at CE-merking har den informasjon som trengs for å vurdere bruk av produktet opp mot krav i TEK.

Variabelt innhold i CE-merking

- Produsenten velger de ytelser som skal deklarereres.
- Enkelte byggevarer har en meget omfattende CE-merking, andre har en er vesentlig "tynnere" CE-merking.
- Mange eksempler på utstrakt bruk av NPD i CE-merking/DoP.
NPD betyr "No Performance Determined".
- Eksempel: CE-merkede vinduer uten deklarert lufttetthet eller tetthet mot slagregn.
- For å vurdere en byggevare opp mot krav i TEK vil man i en del tilfeller ha behov for mer dokumentasjon enn det som finnes i CE-merking/DoP.

Eksempel: CE-merking av vinduer

- CE-merket vindu
- Oppfyller DOK, og kan markedsføres og selges i EU/EØS.
- Blant annet vanntetthet og lufttetthet er ikke deklarerert.

Da er det en risiko for at begge deler kan være ganske dårlig.

- Vinduet kan ikke brukes i et oppvarmet bygg etter TEK.

Læring: 1) CE-merking betyr ikke CE-godkjenning.

2) CE-merkede vinduer kan ikke brukes i alle bygg

Essential Requirement	Declared Performance	Harmonised Standard
Watertightness	NPD	EN 14351-1:2006 + A1:2010
Air Permeability	NPD	
Resistance To Wind Load	NPD	
Dangerous Substances	None	
Load Bearing Capacity Of Safety device	350N	
Acoustic Performance	NPD	
Thermal Transmittance	<2.0W/m ² K- Table F1 EN10077-1	
Radiation Properties		
Solar Gain	NPD	
Light Transmittance	NPD	

Kilde: Ytelseserklæring for vindu.

NPD: No Performance Determined

Dokumentasjonskrav i TEK

- TEK §3-1: *"Før produkter bygges inn i byggverk skal det dokumenteres at produktene har de egenskapene som er nødvendige for at det ferdige byggverket skal tilfredsstillе kravene i forskriften".*
- Den som velger produkter til byggverk må få fremskaffet tilleggsdokumentasjon dersom CE-merking/DoP ikke er tilstrekkelig.
- DOK stiller krav til sertifisering av byggevarer uten krav til CE-merking, dersom CE-merkede byggevarer av samme type har krav til sertifisering.

Fokus på miljøegenskaper

- TEK §9-2: "*Det skal velges produkter uten eller med lavt innhold av helse- eller miljøskadelige stoffer*".
- Det er stort miljøfokus i byggebransjen, blant annet pga. BREEAM-NOR.
- Med unntak av formaldehydavgivelse for enkelte produkter, er stort sett miljørelaterte egenskaper ennå ikke inkludert i europeiske produktstandarder.
- Pr i dag er derfor ikke miljøegenskaper dekket i tilstrekkelig grad i CE-merking.
- Miljøegenskaper vil gradvis få økt fokus i CE-merking.

CE-merking vs SINTEF Teknisk Godkjenning

- CE-merking omfatter krav til markedsføring og omsetning.
- SINTEF Teknisk Godkjenning (TG) er frivillig dokumentasjon for det norske markedet.
- I TG vurderer man egnethet for bruk opp mot krav i TEK, samt betingelser for bruk.
- I TG legger man vekt på at egenskaper som kreves i TEK skal være dokumentert.
- TG omfatter krav til overvåkende produksjonskontroll.
- TG hjelper med vurdering av egenskaper som ikke alle kjenner, eksempelvis hva klasse W2 for vanntetthet til en vindsperre innebærer.

5. Bruk av resirkulerte produkter i nye byggevarer

Bruk av resirkulerte produkter i nye byggevarer

- Mange ønsker å bruke resirkulerte produkter i produksjonen av nye byggevarer.
- Dette har mange positive sider, men kan også ha negative konsekvenser.
 - Eksempel: Bruk av resirkulerte plastprodukter i nye produkter har medført uønsket høyt innhold av miljøgifter i blant annet leker og kjøkkenredskaper.
 - For å unngå slike negative effekter må man ha god kontroll på alle typer resirkulerte produkter som man vurderer å bruke i nye byggevarer.
 - Eksempel på hva som kan skje: <https://www.dinside.no/bolig/sjokkrappport-giftige-stoffer-i-vanlige-produkter-fra-resirkulert-plast/70392272>
- For å lykkes med slik resirkulering må man ha svært god kontroll på innhold av giftstoffer ved produkter som vurderes resirkulert.



GIFTSTOFFER I PRODUKTER AV RESIRKULERT PLAST: En stor europeisk undersøkelse avslører funn av bromerte flammehemere, som er farlig både for mennesker og miljø. Det er forbudt brukt i plastprodukter laget av ny plast - men er tillatt i produkter laget av resirkulerte plastprodukter. Ifølge rapporten stammer dette oftest fra resirkulerte elektronikkprodukter. Foto: Shutterstock/NTB scanpix

Farlige stoffer i leker, kjøkkenutstyr, hårspenner og -tilbehør

Sjokkrappport: Giftige stoffer i vanlige produkter fra resirkulert plast

Sjokkavsløring i stor europeisk undersøkelse:
Vanlige husholdningsprodukter laget av resirkulert plast inneholder giftige stoffer.

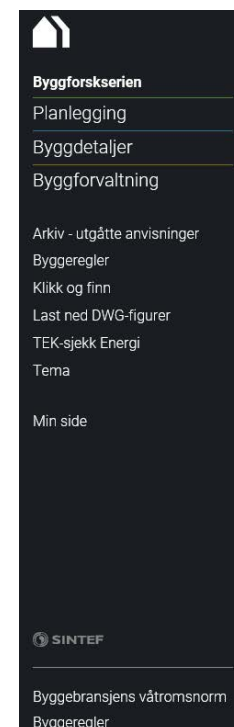
www.dinside.no 02.11.2018

6. Nytt instituttnavn

Tilbud fra Byggforskserien på dagens møte

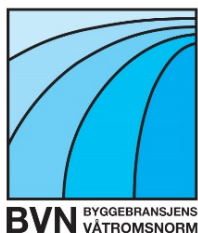
- 25 % rabatt på bøker fra SINTEF Byggforsk. Se www.sintefbok.no
Må bestilles pr epost kundeservice@byggforsk.no i februar.
- 30 % rabatt på nye abonnement første år ved bestilling i februar.
- Gratis prøveabonnement i en måned
- Kontaktperson: Dag Robert Nasset, tlf 906 06 803 eller kundeservice@byggforsk.no

25 %
rabatt



Byggforskserien / Klikk og finn

Klikk og finn





Teknologi for et bedre samfunn